

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fl. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.

Hirdetések árai: Egy háromhasábos petítor ára 16 fillér. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fl.

Nemzeti megújulás.

Lángoló tűznek izzó sugárkévéit szórja a szikkadt földre a szilajul égő nap. Szikrái szétröppennek a mérhetetlen légürben, leszállnak a bércek ormaira, a völgyek és rónák térségeire s mindenütt tüzet támasztva életet táplálnak. A bérceken lombot nevelnek, a mezőkön bimbót virágoztatnak és kalászt érlelnek.

A forró levegő csatornáin át lávaként ömlik a gyújtó tűz, melyre szüksége van a légkörnek, hogy megtisztulhasson, a növénynek, hogy virulhasson, a földnek, hogy az ember számára életet termelhesen.

Ilyen lángoló, gyújtó tüzet ömleszt az emberi szivekre az Isten lelke, a Szentlélek s ez a tűz is tisztít, virágoztat és érlel. Megtisztítja az emberi szívet az önzéstől, kivirágoztatja benne a remény bimbóit, megérleli a jó cselekedetek, a nemes tettek kalászeit.

Megcsapta ennek a szent tűznek a lángja hazánk legjobbjainak szívet. Egész sereg jeles férfiú sorakozik, vállat-vállhoz vetve összeáll, hogy szolgálja önzetlenül a hazát. Nem keresik önmagukat, nem tolazkodnak, nem ajánlkoznak, nem keresik a hatalmat, az egyéni érvényesülést, nem az önérdéket, hanem csak a haza

javát. Előbbre vinni az országot, a nemzetet az állami lét rögzös pályáján, megnyitni az államszervezet egész területét a nemzeti élet törekvései előtt, érvényt szerezni a szentesített törvényekben biztosított jogoknak, szilárd alapra fektetni az ország nyugalmát, biztosítani az alkotmányos szervek zavartalan munkáját, ez az egyetlen céljok, melyért lelkesednek, tűznek és áldozni is készek.

Igen, az önzetlen hazaszeretet tüze ég azoknak a férfiaknak szívében, a kik a magyar törvényhozás házában ezidő szerint az alkotmányos többséget alkotják. És nem szükséges theologiai fejtegetésekbe bocsátkoznunk, hogy tisztán láthassuk ennek a tűznek fensőbb eredetét, lángolásának égi fényét. Az emberek az önzetlenséget az Istentől tanulják, az ő szellemétől sajátítják el azt. Észrevétlenül telnek be ezzel a szellemmel, ha jóakarát van bennök, ha komolyan fogják fel életrendeltetésüket, ha szívvel-lélekkel fellelkesülnek a közjóért, s ennek szentelik erejüket, tevékenységük legnehezebb gondjait. Szóval, ahol nemes, másokat boldogító ideálok vezetnek az emberi törekvéseket, ott az Isten szelleme él és működik az ideálokért lelkesülő emberek szívében, ott a hazaszeretet tiszta lángját isteni tűznek a szikrái lobbantották fel.

Isten nélkül nincs önzetlenség a világon, következésképp hazaszeretet sincs, melynek talpköve csak is az önzetlenség lehet. A hatalmat, az anyagi jólétet, a befolyás előnyeit, az összeköttetések szárait csak azért szabad és csak azért kell szeretni, hogy általuk emeljük, jobbra fordítsuk a haza sorsát, tágítsuk a hazát lakó néposztályok számára a boldogulás alapjait, szélesebb körökre terjesszük ki a közjólét intézményeit, erősítsük és fejlesszük a nemzeti életet, mint az állam fenmaradásának egyik alaposzlopát.

Ez a hazaszeretet evangéliuma, melyet az emberek a természetes ész vezetőfénye mellett is megismernek, mégis teljes tisztaságában azt csak a keresztény felfogás és életnézet világossága mellett láthatják. Innét van, hogy mihelyt keresztény gondolkodású férfiak veszik kezökbe az ország ügyeinek vezetését, azonnal előtérbe nyomul a hazát önzetlenül szolgáló akaró szándék, mint a tiszta hazaszeretet evangéliumának alapdogmája.

Pünkösdi ünnepén, midőn a Szentlélek adományainak szentelünk kegyeletes emlékezetet, adjunk mindenekelőtt hálát az Istennek, hogy tiszta lelkű férfiakat hívott meg a törvényhozó testület vezetésére, kik önzetlen munkájukkal képesek és akarják is megtisztítani a közélet egész

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

Lily.

Irta: **Móro Jenny.**

„Harangoznak, imádkoznak
Egy kis leány fokszik halva;
Most teszik a koporsóba
Édes anyja, édes apja.”

Szomorúan zúgnak-búgnak a harangok!

Egymást kérdik a járó-kelők, vajjon ki halt meg? Kit sirat-e bús harangszó?

Tán bizony az öreg Fáynét váltotta meg a halál szenvedéseitől? — Nem! — Akkor bizonyára a Szentirmay kanonok halt meg végelgyengülésben, kiről már hetek óta rebesgetik, hogy egyszer csak halva találják, oly gyenge. — Az sem! — De hát ki lehet?

Ezen töprengett a harangok bús hangjai mellett legnagyobb részök.

Arra pedig senki sem gondolt, hogy letörhetett egy gyöngye virágszál, lehullott egy fényes csillag, és az égbe szállt most egy ártatlan lélek!

Pedig meghalt a Lilyke, a Magyar család tizenhét éves leánya, ki az öreg szülők utolsó s egyetlen vigasza s öröme volt! — Már a harmadik!

Az évek óta beteg, szegény Fáyné megmaradt, pedig már maga kérte a jó Istent, hogy szállítsa magához, oly kínos volt az élet neki, oly borzasztóak szenvedései.

Az öreg kanonok is él még, bár csak pislogó élet mecsege.

S ez a kis lány, ki úgy örült az életnek, ki csak most kezdett jóformán élni, — meghalt!

Mily furcsa szeszélyes az élet, jobban mondva a halál!

Lilyke alig került ki az intézetből, alig volt még otthon és már is meg kellett halnia.

Az intézetben két kis tudóvész leányka között aludt Lilyke s azok testi-lelki barátnői voltak. Mint ilyenek gyakran sügtak-bügtak együtt, s nem egyszer, sőt minden reggel és este megcsókolták egymást.

Egyikük sem sejtette, hogy a halálnak jegyeznek el csókjaikkal egészséges barátnőjüket. Hiszen maguk sem tudták, mily veszedelmet rejtenek nem csak a kis Lilyke, de összes növendék társaikra nézve.

Ez úgy a gondatlan szülők, mint a gondatlan intézet igazgatója lelkén szárad!

Ilyen gyermekeket nem volna szabad intézetbe adni, hanem gondos ápolás alatt otthon tar-

tani. Mert az intézetben nem tehetnek kivételt az ilyen szerencsétlen gyermekekkel!

Előbb erre nem fordítottak oly szoros, szigorú figyelmet az intézetekben s nem egy ilyen szomorú esetről van tudomásunk.

Most hála Istennek ilyesmi nem fordul elő! A gondos igazgató, midőn a kis lányokat védő szárnyai alá fogadja, a nagy felelősséget elvállalja nemcsak a szellemiekért és lelkiért, hanem a testi gondozásukért is, tudatában van kötelességének.

Szegény jó Lilyke az intézet lánnya, gondatlan vezetése révén lett a halál mennyasszonyává.

Hogy hordhatta magában ez a gyönyörű kis leány a halál csiráját? Hisz'oly egészségesnek látszott, mint a makk! Oly gyönyörű rózsák nyitak arcockáján, s oly kedves volt mosolya! Mindenki szerette!

Kár érte! Nagyon kár!

Hogy eljött szülőihez, napról-napra fogyott a kedves kis teremtes, arcának rózsái halványodtak, de arról azt suttozták, hogy szerelmes a kis jószág. — S igaz, szerelmes volt a kicsike s még pedig nagyon! Talán még ez is elősegíté korai halálát.

terét, attól a dudától, az állami és társadalmi elkorcsosodásnak mindazon kivételétől, melyek a legridegebb pártterdek sorvasztó uralma alatt ijesztő mérvben lepték el közgazdasági és politikai életünk törzsét. Isten szelleme éledt fel a nemzetben, mely ennek a szellemnek a behatása alatt az erkölcsi tisztulás és megújulás útjára lépett.

Ennek a lelkeket tisztító és megújító isteni tüznek a hevén kívül, bimbót virágoztató meleget is kaptunk a jótékony égi naptól. Régóta nem élt annyi szép remény a hazai társadalom lelkében, mint azon néhány hónap alatt, mely a választásoktól a mai napig lefolyt. A kik a politikai jogok teljesebb érvényesülése után vágyakoznak, a kik közigazgatási helyzetünk javulását óhajtják, a kiket nyugtalanít a socialista izgatók által előidézett bajok veszedelme, a munkaerő ijesztő csökkenése, egész vidékek elnéptelenedése, a kiket alapos félelemmel és aggodalommal töltött el a nemzeti érzés hanyatlása, az erkölcsi szempontok elhomályosodása, a legszentebb kötelek lazulása, azok mindnyájan reményteljes szemmel néznek annak a politikai alakulásnak a működése elé, mely az adott helyzet logikai kifolyásaként az alkotmányosság elveinek megfelelően létre jött.

A hazafiúi remények virágzásának az ideje volt a választások óta lefolyt öt hónap, egy bimbózó május, mely még nem mult el és nem is fog elmúlni, a míg abban a szervezetben, mely a haza sorsának életgyökereit bírja kebelében, a törvényhozó testület többségében a jelenlegi alakulás meg nem szűnik.

Örülünk ennek a reménynek, az Isten ajándéka ez is, az ő Lelkének, sarjasztó szellemének szép hajtása, mely csak hívó, Istenben bizó nemzetek lelkében fakad, melyek a hazát többnek tekintik az anyagi élet telepénél. Remélni, várni a jobbat, mely a haza minden fiának használni fog,

Ugyanis, alig hozták haza az intézetből Lilykét, mindjárt feltűnt szépsége, bája.

Körülvették, becéztek, dédelgették!

De azért irigyei alig voltak, mintha érezték volna, hogy szegényke úgy sem élvezi soká ezt a kitüntetést.

A sok közül egy fiatal aljegyző lopódzott ártatlan szívébe; magas, barna, fekete szemű, sápadt arcú, Doktorka.

Ezt szerette kis szívének egész melegével, szép lelkének teljes ártatlanságával.

Dr. Turry Rezső boldogságában nem tudta, hogy bájos választottját — a halál homlokán csókolta.

Mindent tudott a kis Lilykéről, hisz ártatlan szíve minden legkisebb dolgot feltárt Rezső előtt, de erről a csókról szegényke nem szólhatott, hisz maga sem tudta, hogy az lesz megölője.

Rezső komolyan elhatározá, ha nemsokára előlép, hogy a kis leányt megkéri és elveszi.

Májusban kellett volna lenni az eljegyzésnek s rövid időn belül az esküvőnek.

Ezeket tervezte a kis Doktor február havában, midőn előléptetve áthelyezték őt. És ápril vége felé a bájos Lilyke szerelmes kis szíve megszünt dobogni — meghalt!

Meghalt, nemesak Dr. Turry Rezső imádozt,

tűrni, fáradni és szenvedni ezért a jobbért csak egy olyan nemzet tud, melynek erkölcsi élettörvényét a felebaráti szeretet alkotja. Ezt a szeretetet pedig az Isten ültette be az emberi szívébe, az ő szelleme csirázta ki azt, bimbóvá fakasztja s virágzásba hozza.

Igy tűz le ránk a magas égről az Isten áldó napja, tisztító és virágoztató hőt sugározva a szívekre. Most már csak a kalász érlelés áldására van szükségünk, tettekre, alkotásokra, hogy élvezhesse a nemzet annak a hosszú, verejtékes munkának a gyümölcsét, melyben legjobb fiaí fáradtak törhetetlen kitartással, csüggedetlen reménnyel, páratlan áldozatkészséggel. Ám a kalászérlelő nap hevét még felhők szívják magukba, elvonják a haza földjétől, de ugyanaz az Isten, a ki tisztító és bimbót virágoztató meleget adott, megadja majd a kalászérlelő nap áldását is, csak legyünk állhatatosak a jóban, őrizzük híven hazafiúi szívünk tiszta ideáljait, biztassuk, buzdítsuk magunkat a hön várt jobb jövődönnek vigasztaló reményével.

Emelkedjünk fel lelkünkkel az Istenhez, kérjük őt tegye teljessé áldás osztó napjának jótéteményeit, hogy a mint megújultak a szívek, úgy megújulhasson hazánk ege alatt a föld színe. (f)

A mi bajainkról.

Úgy az ember testi-, valamint a népek, ha úgy tetszik alkotmányos életében vannak bizonyos körök, melyekből hiálából is az ember és a nemzet, valami maradandó nyomokat hagynak az ember, — a nemzet testén, melyek ha nem is veszélyeztetik többé az egészséget, legalább is szépséghiba számba mennek és nem igen emelik az ember — a nemzet tetszetőségét.

Ilyen a báránymű; melynek nyomai: a ragyák, elektelenítik a legszebb arcot és bizonyos mogyorva, épen nem rokonszenves kifejezést adnak annak.

A közélet ilyen káros bajainak egyike: a bürokratizmus tultengese okozta szépséghibák; melyek már nemesak hogy nem támasztanak rokonszenvet, hanem legtöbbször émelyítő hatással

bájos kis mennyasszonya, hanem az öregedő szülők mindene, egyetlen öröme; sirba szállt a város kedvence!

Volt még Magyaroknak Lilykén kívül két gyermekök. Egy eladósodott, könnyelmű vérű hadnagy, ki miatt tengernyi keserűséget kellett szenvedniök, úgy szólván vagyonuk rá ment adósságaira; s egy leányuk, özvegy asszony, ki nem érdemelte meg, hogy törődjenek vele, ez is csak szomorúságot okozott.

Lilyke volt szemök fénye, s boldogságuk.

Ápril huszonötödikén hirtelen rosszul lett, papot óhajtott. Meggyónt, lelkiatyjától is elbucuzott. Elkészült a hosszú útra.

Könnyes szemekkel lépett ki a pap a kis leány szobájából-e szavakkal:

„Nyugodjanak meg a Mindenható akarátában, angyalra van szüksége! Rövid, de szép volt élete! Örüljenek, hogy az életet kedves gyermekök csak a szép oldaláról ismerte! Ne neheztsek könnyeikkel kimulását!”

A szülők bementek! Lilyke görcsösen ragadta meg kezöket s mondá: „Ti itt vagytok, — Rezső hol van? — Nincs itt? — Hivjátok el — hamar — csak — ha — mar!”

Kinyitott az ajtó, Rezső lépett be és a kis leány átszellemülten mosolygó bucsupillantással

vannak a józan egyenes gondolkozású emberre. Ez a nyavalya a boldog emlékeiben nyilatkozott Bach korszakban lett az összbírodalmi örületben szenvedő népboldogítók vizeyős agyvelejében megfogamzott nép-élet-rend következtében Magyarországra behurcolva; és a nemzeti ellenállás megtörését célzó eme bacillusok és mikrobák annyira ellepték a szomorú 12 év alatt a nemzet testét, hogy azokat teljesen sem a szabadabb légkör, sem alkotmányosnak látszó közéletünk, megváltozott vérkeringése, sem egyes, buzgó belátó államférfiaink törekvése kiirtani nem volt képes.

És ezen baj legtöbb veszedelme abban rejlik, hogy az emberek élettevékenységének központját, az agyvelőt támadja meg, és mint az agylágyulás minden tünete, ez is abban nyilvánul, hogy legelőbb is bizonyos fensőbbégi öntelgelésben képeleg és magában látja azon gyermekesebeli arany szarkalábat, melyen az államszervezet egész alkotmánya imbolyog és melyet pedig valóban csupán az ő aranyeres rögeszméje vél annak az alapnak, mely a kormányzás egyedüli aknamunkáját képezi.

És hozzá határozottan nem magyar, hanem behurcolt idegen, németektől átragadt baj ez. A magyar soha se szerette szaporítani az irka munkát, — lénye, jellege, nyelve, természete nem tűri a csavargó, tekergő eljárást, egyenesen neki szeret menni a dolognak nyíltan, becsületesen. Soha nem is volt az a törekvése, hogy tegyen csupán csak azért, hogy aliquid ficisse videatur. A Corpus Juris 2 vaskos kötete évszázadok szokásjogának gyűjteménye. S benne nem egy jogi intézmény, még a mai kor szakértőit is bámulatra ragadja. A régi törvények minden rendelkezése egy közszükségérzet következménye, a gyakorlati élet követelményeinek megfelelően? — 1867. év óta törvényeink egy könyvtárt tesznek ki; — a kormányrendeletek ennek kétszerezését; az ezek alapján keletkezett döntvények egy emberéletre való tanulmányanyagot nyújtanak és mire valaki azok áttanulmányozásába beleöszül, akkor látja, hogy hasztalan munkát végezett, mert amiben lustrumokon át fáradozott a mai törvény és rendeletbeli tultermelés korszakában ez már meghaladott álláspon. És ebben az eszevesztett cirkulusi tónusban kering 30 évnél hosszabb idő óta. 48-ig ez nem így volt. Bárki is kezébe veszi a 30-as, 40-es évek történetét, azokat az egyszerű értelmes szerkezet, világos tervszerű megdöntött intézkedések jellegzi. Megérti minden ember, földmives, úr és tudós egyaránt, feltétel csak az, hogy meg nem hibbant józan esze legyen és magyarul tudjon. Most? Ember legyen és feje

hanyatlott vissza hófehér párnáira — egy boldog, ártatlan lélek szállott fel Teremtőjéhez.

„Későn jöttem”, — rebegte reszkető ajkakkal, oda rogyva Lilyke ágyához Rezső és kis kezeit csókjaival halmozta el. — Az utolsó csokrot, mit magával hozott neki, oda tette kis szívére s felig ájultan, hosszan térdelt mellette és imádkozott.

Mindaketten jók voltak! És lám, a jó Isten nem engedte meg, hogy egymásé, boldogok legyenek!

Ki kutatja ezt?

Nagy volt a részvét a boldogtalan szülők s a vigasztalhatatlan völegény iránt!

Nem csak a közelállónak, de még az idegeneknek is szíve majdnem meghasadt, midőn a temetésnél rá zendítették azt a nép dalt:

„Nem hallottam soha ily bús harangszót,

Temetőbe kísérnek egy koporsót:

A koporsón piros rózsaszál...
Kisérőin sötét bánat, sötét bú!

Hej koporsó, de szép sorsra jutottál,

Benned fehér, rajtad piros rózsaszál...
Sirva halad sok szomorú utánad,
Koszorújok ékességét elzartad!

— — — — —

Nyílt valaha örömmel is rózsája...
Hogy ily korán enyészett hullt reája.

kaptalan a ki csak eligazodik, hogy adott konkrét esetben hol keresse az arra szóló törvényt vagy kormányrendeletet.

Es mindehhez a bürokratikus sablonok. A fő a szám. Szaporítják is, mert azt hiszik ez imponál. Pedig higgyek el *saltem ignotus fallit*.

A kinek alkalma van valljuk be, szerencsétlensége ezt a dolgot úgy közelebről nézni, felháborodik a lelke rajta. Mennyi idő! mennyi papíros megy az országban kárba. Most is énekelhetné Kiptelhauser, úgy mint a hatvanas évek elején.

„Szisztém, szisztém itt hordták papírfosz-lányidat — —

Itt küzdtenek zsoldért a törzs buroknak hadai —

És az az ország, melyen évtizedek óta hiába annyi tinta folyt“ — —

És ez úgy megy közéletünk minden ágában, a nobile officiumot teljesítő gazdasági tudósítótól kezdve fel a miniszterig. Rovat, lajstrom, kimutatás és statisztika ez az a taposó malom, melyben köztisztviselőink lekopnak, elfásulnak mint eső híjján a kalarabé. Bizonyos idő múlva azután elvezhetlenné válik mindegyik és támaszt az országban egy új kaszt, a nyugdíjasok, gyomorba-josok kasztja, amely bizonyos körzetben csak a levegőt rontja.

Közigazgatás!

Valjon van-e ilyen?

S szóhoz fűződő fogalom a naiv lelkekben várakozásokat kelt, melyek nagyon rövid idő alatt fanyar kiábrándulásnak adnak helyet. Amiért meg a közéletünk visszáságaiban meg nem nyavalyodott hiú képzelet népboldogító eszköznek, szervnek képzel, az közelebről nézve nyűg, valóságos lidércnyomásként nehezedik az emberekre és gátolja a szabad lélekzést.

Ugyan kérdezzék meg a gazdaembert, a kinek csak egyszer volt baja cselédjeivel és a közigazgatási hatóságoknál keresett orvoslást, kér-e belőle többet.

Vagy nézzen bele valaki azokba az aktákba, melyek egy szerencsétlen elhagyott lelenygermek ügyéből keletkeznek. Annak a papírosnak és tintának az árán napokig el lehetne tartani azt, az elhagyott jószágot, a mi csak addig elfagy mig kiderül, hogy tulajdonképen ki is tartozik őt a gyermekmenhelyre szállítani.

Vagy a miniszteri — teszem a földmívelés-ügyi — körrendeletet boesát ki, hogy már egyszer komolyan vegyük azt az 1894. évi XII. trv.-cikket és irtsuk a kártékony rovarokat, — a gatz, bogácsot és szerbtövist — és védelmezzük az énekes madarkákat. Persze ez három rendelet, mert egybe foglalni ezt szakelosztás szempontjából nem lehet. Ez lemegy a törvényhatóságok alispánjához és polgármesteréhez, iktatva, irattárolva és lajstromozva lesz, megjelenik a hivatalos lapban, azonfelül beosztatván bizonyos előadó urnak az jegytől-jegyig kiadja a járási főszolgabíráknak további illetékes eljárás végett. Iktatás, számozás, litografálás most már 15—18-szor.

A periferiákon ezen processus ismétlődik, több-kevesebb lassúsággal és körülményességgel, a főszolgabíró ismét jegytől-jegyig megismétli a szigorú rendeletet, rászól a körjegyzőkre és egy pár nap múlva, szól a vármegye közsegeiben a dob, a mi közigazgatásunk ultima ratiója és falusi kisbíró vagy rendőrhadnagy rekedt dobpergés mellett még rekedtebb hangon meglehetősen kivonatolva hirdeti ki a miniszteri rendeletet, az iskolából — pardon a libalegelőről összefutott legapróbb nemzedéknek, — mert a 8 éven felüliek répát egyeznek, a nagyobbja csak sötét este tér napszámból haza. És van továbbra cse-rebogár, nő a bogács és szerbtövist szekér és kazalszámra, és a hallgatóság elszéled a szérüs-keretekbe keresni madárfészkeket.

De azért jól van mind, a miniszteri rendelet áldásdús rendelet permetezésére, megered a

jelentések csatornája és visszafolyik bő áradatban a forráshoz és megy ez a körforgás a közigazgatás minden ágában szakadatlanul.

És jellemző, hogy a kik ezt csinálják még azt sem teszik, mit a római augurok, nem szeretnek egymás szemébe nézni, midőn találkoznak.

Spectator.

Helyi kath. egyesületeink.

Helybeli kath. egyesületeink u. m. a kath. kör, kath. legényegylet és a kath. kőműves egyesület bőlesen és nemesen gondolkodó vezetői, megértve a jelenkor hívó szavát: hogy valamit tenni kell a társadalmi bajok gyógyítására nagyon sokat tettek az elmúlt téli és tavaszi idény alatt ez ügyben.

Városunk tudós és szakfőit felkérve, igen tanulságos felolvasásokat és szabad előadásokat rendeztek egyleteinkben. Egyik-másik előadás oly remek és tanulságos, oly közérdekű volt, mint pl. dr. Biringer, Roch Gyula tanár és dr. Babó urak szabad előadásai, hogy szinte szeretnénk volna az egész város lakosságát osztály különbség nélkül oda toborzani, mert a legtanultabb épp úgy, mint a műveltség legalsóbb fokán álló egyén is merített volna azokból sok hasznos tudnivalót egészségének gondozása, háztartásának berendezése, erkölcsi életének folytatására nézve.

Midőn ezen hasznos és életre való előadásokért úgy a vezető elnök uraknak, mint az előadó tudós férfiaknak a közönség részéről is ismételt köszönetet mondunk, legyen szabadon egyúttal két körülményre becses figyelmüket felhívni. Először a jövőben tartandó hasonló előadások alkalmával nagyobb reklámot kérünk, mert manapság reklám nélkül semmi sem megy, még a legszen- tebb dolog sem, annál inkább kell tehát reklámot csinálnunk az ilyen hasznos és mindenkire üdvös előadásoknak. Előre kell, hogy úgy mondjuk egy őszi és téli programot kidolgozni, azt jó eleve a lapokban, és esetleg falragaszokon is közölni és az érdeklődők figyelmét felhívni. Más városbeli egyesületek még a fővárosban megjelenő lapokban is közlik munka programjukat, amint ezt az „Uj Lap“ majdnem minden számában olvashatjuk. Ha ezek tudják ezt tenni, miért ne mi nyitraiak?!

Ilyenkor, mikor a közjórló és hasznos dolgokról van szó, félre az ismeretes nyitrai szerénységgel! A mi nyitrai hivatott embereink szerényen felrevonulnak, a míg mások ütik a nagy dobot.

Annai intelligens és szakfőriu kevés városban van, mint épp nálunk, de tömöríteni és egy mederbe kellene terelni a különböző szellemi erőket, hogy azután mint a hegyi patakok összefolyásából nagy folyam keletkezik, úgy ezen szellemi erők tömörítéséből és összefolyásából a hasznos és szakszerű ismereteknek nagy árja létesüljön, mely mint a folyam megtermékenyíti ami sivar és száraz társadalmunkat.

A mi közönségünk is szomjuhozza az igazságot; adjunk neki tehát egészséges italt, mielőtt a társadalmi betegségek bacillusai által megfertőzött vízből innék! Később a meglévő betegségeket és bajokat mehezebb orvosolni. Előre kell megedzeni ami gondjainkra bizott közönséget, hogy azután ellen tudjon állni a fővárosból vagy akárhonnan idevetődött alprófétáknak és maszlagos tanaiknak!

Aki testét naponkint edzi, az könnyebben tud ellen állni a test bajainak és betegségeinek. Ugy vagyunk a lélekkel is; fel kell szerelni azt védő és praeventiv eszközökkel, hogy tudjon ellenállni és holmi cifra szavak és ígéretek el ne kábitsák, és azért másodsor ajánljuk, hogy a többi városok, pl. Győr, Komárom, N.-Tapolcsány, Ózd stb. mintájára nálunk is olyan szociális kurzus fele rendeztessék: Hiszen a szociáldemokraták és egyéb tévelygők által elhintett maszlagot csak hasonló gyógyszerek által vagyunk képesek ellen-súlyozni és gyógyítani, a dudvát csak megfelelő

eszközökkel kigyomláni. — Városunkban, sajnos, szociális kérdésekkel specialiter alig foglalkozik valaki, pedig mennyi tehetség és rátermettség található úgy egyházi, mint világi kath. férfiak között!

Ezen szociális kérdések intenzivebb művelésére és terjesztésére azt hiszem impulzust adna, ha itt városunkban az őszi idény beköszöntével, egy szociális kurzust rendeznénk, és ennek bevezetésére meghívnök országghírű keresztény szociális vezéreinket, mint ezt másutt teszik, pl. Giesswein Sándor, Prohászka Ottokár, Haller Ist-vánt és másokat. Ezek azután kijelölnék az utat, megmutatnák az irányt, melyen tovább haladnunk kell. — Scriptis scripta sunt opponenda, — Bokányiék, Mezőfiékkal szemben Giessweinok, Prohászkaék állítandók, mondjuk ki; de idejekorán, hát teremjenek nálunk is Szalánczy Andor, Répásky András, és ezekhez hasonló keresztény szocialisták.

Ezen kurzusok keretében lehetne azután egyéb vallás-erkölcsi, közhasznú és ismeretter-jesztő felolvasásokat és előadásokat rendezni. Ezen kis közleménynek nem célja az érdemdús és fáradságtalan elnökségeknek praejudikálni, hanem egy, a nyitrai szociális bajokat jól ismerő, és ezek orvoslásáért epedő egyének jámbor óhajai, melyeknek hogy ily módon is kifejezést adott, remélem nem veszik ezt neki zokon.

Nyitra sok tekintetben vezet és irányadó sokféle kérdésben, legyen e téren is az első között, és az Úr Jézus kegyelme diadalra segíti majd igaz és a nép boldogítására törekvő elveinket és fáradozásainkat!

— a.

* Kívánatos volna még, hogy a felolvasások a hallgatók zömének felfogásához mérve tartassanak s miután a hallgatók jóval nagyobb fele a kőműves egy- letben nem ért magyarul, hát célnak megfelelő volna, ha ugyanakkor párhuzamosan től is megmagyaráznák a bemutatott képeket. Így nem fordulna elő olyan komikus intermezzo, mint midőn husvét táján lapok szer- kesztője vetített képek segítségével magyarul ismertette Róma templomait és a Santa Croce templománál felem- lített, hogy az első arnyat, amit Columbus Ameri- kából hozott, ennek a templomnak belső aranyozására fordították, akkor egy tót esieserone halkan úgy magya- rázta szomszédjának a hallottakat, hogy „to je kostol v Amerike.“ — Nem kell mindjárt megjádni az Ellenőr- től, ha a népet oktatni akarjuk, oktassuk azon a nyel- ven, melyen hozzá férni lehet. Lám a pesti szocialisták, ha kell től is fordulnak hallgatóikhoz, csak mi fázunk attól, mert esetleg megszólna egy zsidó újságíró.

Szerk.

Ujdonságok.

Kinevezés. Turtsányi Károly, vágbesz- tercei járásbíró Nyitrára törvényszéki bírónak lón kinevezve.

Tudorrá avatás. Lülely György, Bars- vármegye aljegyzője, kit tanuló korából városunk- ban sokan ismernek a budapesti egyetemen a jogtudomány doktorává avattattott.

Mittuch József, tehetséges munkatár- sunk, ki csak nem régiben erősen vegyítve költői vonásokkal írta meg az elefánthi pálos zárda történetét, most a nyitrai zabori kamalduli zárda multjával foglalkozik a budapesti országos levél- tárban. Áldozatkész barátunk nap-nap után ott ül az országos levéltár dohos levegőjében és már temérdek adatot talált az omladozó romokra, melyekkel lapunk hasábjain fel fogja díszíteni a dü- löngő falakat, mint azokat feldíszíti a rájuk fel- futó repkény. A nyitrai közönség kétségkívül érdeklődéssel várja a fiatal elefánthi plebános ur fáradozásainak eredményét, és pedig annál inkább, minthogy a kolostor hozzá „közelebb fekszik“ és enyészetnek indult bus falai különben is felhív- ják a látogatók érdeklődését, melyet Mittuch Jó- zsef barátunk költői tolla az eddig tapasztaltak után teljesen ki fog elégíteni.

Halálozás. Dr. Pachner Antalné, nyu- galmazott katonai orvos neje életének 84. évében f. hó 10-én a betegek szentségeinek ájtatos fel-

vetele után Nyitrán elhunyt. Temetése ma, vasárnap d. u. 5 órakor lesz a Tóth Vilmos utcai házból. — Beke poraira!

Gr. Batthyány Vilmos, nyitrai püspök-coadjutor mult hetfő óta Tatra-Lomnicon tartózkodik. Ő méltósága június 20 után érkezik vissza Nyitrára.

Egyházi hír. Dr. Galcsék György, váci szeminariumi tanár, kanonoknak nevezetett ki a váci székesegyházhoz. Dr. Galcsék ur Nyitra-egyházmegye területén, Zsolnán született, s egyházmegyénkben is számos jóbarátja van, kik a „Váci Közlöny” e hírét valamint rokonszenves méltatását igaz örömmel fogadni fogják.

A honvédség köréből. Lóskay Gábor vezérőrnagy, Schultheisz ezredes, Miháicsics Gy. alezredes Trencsén és Árva megyében időznek elméleti hadgyakorlatok megtartása céljából.

Vilmos napja a legényegyletben. A kath. legényegylet elnökének dr. Batthyány Vilmos gróf coadjutor-püspök úr ő méltósága tiszteletére névünnepe alkalmából f. hó 4-én szépen sikerült ünnepélyt rendezett. Ily alkalmakkor oly szép számmal még nem gyűlt egybe a vendégsereg, mint e napon. Ott láttuk a többi között dr. Bobok József és Jeszenszky Alajos apátkanonok, dr. Thuróczy Károly, Orel Géza, Bóc Antal, Hevera János, Német István, Bezák István, Schmidt Leó, dr. Cserenyey István, Skrabik András stb. stb. urakat és számos helybeli előkelő iparos családot és az egylet rendes tagjait. Az ünnepély 6 órakor vette kezdetét. Az üdvözlő beszédet Cseffalvay Aladár egyleti másod-elnök tartotta, ecsetelve az ünnepeit elnök úr érdemeit és az egyletet továbbra is jóindulatába ajánlotta. Ügyesen szavaltak Jeney Kálmán és Kollárik József, szépen olvasott fel Simek Antal. A hódolati előkezelésben az egyleti énekkar szépen énekelte az „Áldd meg Isten Elnökünket”... című fohászt, az éneket Sztraka Pius nyitrai városi karnagy kísérté harmoniumon. A szépen sikerült ünnepély az elnök úr életével véget ért.

A helybeli szépítő egylet igen gonos körültekintéssel rendezgeti városunk utcáit és tereit. Legujabban a kegyesrendiek temploma előtti térséget szabályozza és aszfalt járdát csináltat a templom körül. De midőn ezt mint örvenletes tenyt konstatajuk, fölhevítjük a templom előtti tere is a figyelmüket, nem kerülne sok költségbe, ha az u. n. Szentek körüli teret rendeztetnék, a nyitrai különösen piarista utcai közönség hálás lenne érte, mert most oly dezolált állapotban van, hogy az idegenek aligha meg nem botránkoznak rajta. Erre hívjuk fel a szépítő egylet elnökségének a figyelmét.

A kis lányok Szelencpatakon. F. hó 3-án fényesen sikerült kirándulást rendezett a helybeli róm. kath. elemi leányiskola. A mai világban, ha már mindenki mulatni óhajt, a kis lányok is követelik a maguk részét. mert „majális” nélkül egy hosszú keserves drukkál telt esztendő kihúzni nem lehet — így állítják ők. Mily helyt kippattant a titok, hogy kirándulás lesz, vége volt a figyelemnek, tanulásnak és mindennek, csak itt-ott hallatszott az a kedves szó... „majális”. Az iskolában még csak boldogultak velük, mert mégis nagy szó az a „bezárak”. Nem egy helyről hallottuk, hogy a majális napján éjféltkor álmodik a kis lány: „Apácska! nem kell még menni?” a másik hajnali 3 órakor a virradatkor fölriad: „Jaj! Mamácskám! hány óra van, elkéstem már a majális!” Pedig dehogyan keste el, ott voltak fél 7-kor mind, pedig az indulás csak fél 8-ra volt tervezve. Sok zene bona után hol kocsira, hol társzekerre fölraaktak a 250 gyereket, s nyolc felé mikor készen voltak megindul a hosszú kocsisor Szelencpatak felé. Fölhangzik a nóta is, akár kis madárkák zengenek: „Árnyas erdőben szeretnék élni nyáron át!” De ezt is elhagyják, már a kocsikon alaposan neki látnak az enni valónak, amit a jó mamák elkészítettek. Végre eljutottak a végcélhoz, itt a Szelencpatak — de víz nélkül. Kezdődik a labda játék, nem egyszer puffog a hitoktató hátán, mert ma minden szabad. Dél felé letelepedtek és majszoltak erősen a maradékból, ekközben megjött a cukrász kocsí majd a víz és az elbágyadt kicsikék új életre keltek. Jött a cigány is, alig hogy megszólalt a bőgő stimmelése, uccu neki, mind rohannak, csak egy szó vehető ki: „Tisztelendő úr! jöjjön táncolni!” Az ellenkező tisztelendő úr pörül járt, mert a karjaiba csimpaszkodó gyereksereg új talárisát alaposan összaszakították, máskor bizonyára nem az ujat

fogja fölvenni majálisra. Vendégek is jöttek és a zöldben jól érezték magukat, gyönyörködtek gyermekeik artatlan örömeiben. De megvan írva, mindennek vége van, a mulatság is véget járta, bágyadtan, fáradtan szálltak föl a földszített kocsikra, hogy kialudják a nagy nap fátadalmait. 8 órakor jöttek vissza, egy pár éljen hangult az utcákon, és a zárda előtt a mamák hazaviszik álmos lányukat. Az álmos leánykák utolsó bucsuszava: Kedves nővér jaj de jól mulattam, mikor lesz majális... Jövőre.

Zongora vizsga. A helybeli leányinternatus növendékei f. hó 10-én délután 3 órakor szépen sikerült zongora vizsgát tartottak, a jelenvolt vendégek meggyőződést szereztek arról, hogy a kezelők a hangjegyek biztos fölismerésében, a haladók pedig az ügyes technikában nagy előhaladást tettek. A 38 pontból álló programot szabatosan adták elő az előadók közül kiemeljük a következőket: Strauss „Wiener Walzer”-t játszott Koch Irén és Kaszonyi Gizi. — W. Aletter „Im Grünen” j. Kánszky Ilona. — F. Behr „Mazur” j. Aujeszky Etel. — H. Mathey „Süsse Heimat” j. Kertész Irma. — F. Fiori „Grand Galopp Brillant” j. Vajk Mici és Filó M. — Leybach „La Traviata” j. Kaszonyi G. — Gintre „Der Pest-Abend” j. Glósz Stefi és Valika. — Kropil „Harmat gyöngyök” j. Zsiedek M. — Nagy A. „Fekete hegyi emlék” j. Orbán Irma Weber „Oberons Zahberhorn”, j. Filó Mariska.

Juniális a Zoboron. A helybeli Szántó féle polgári iskola növendékei f. hó 6-án sikerült kirándulást rendeztek a zobori zárdába. Fesztelen jókedv uralta az egész mulatságot, hogy is ne, mikor a rövid nadragos kis diák rágyújthat tanárja előtt cigarettára, már ez az élvezet nonplus ultrája. Hát-ha még cigány zenét is hall, a mely ma véletlenül neki szót, még a szekundák súlyos terhe alatt roskadozó diák is föl-fölvidul. E napon megszünt a bánat, elmúlt a kegyetlen drukk, mert Bedekovich Lajos tanár maga köré gyűjtötte a fiukat és fáradhatlan kitartással rendezett hol futó — hol ugó és egyéb versenyeket a zárda előtti uton. Benn a nagy teremben Sáfárné Cornelia, tanárnő mutatta rátermettségét, hogy kell egy ifjúsági mulatságot rendezni. Mindketten megérdemlik, a szülők osztatlan háláját és elismerését. Míg a leány sereg vidáman járta a bostont, addig a fiúk kint foglalkoztak, de ők is keringeni akartak, azért Minét bandájának két szál cigányát elcsalták a kolostor kertjébe, ahol alaposan letarolták Halécus vendéglős szénáját úgy, hogy aligha eszik belőle valaki. A késő esti órákban tértek vissza, a Kossuth nóta éneklése mellett lámpionokkal vonultak be.

Úszó verseny. Geszti Ágoston a helybeli főgymnasium torna-mestere a nyár folyamán egy úszóversenyt akar rendezni, azért a jobb úszók már most is gyakorolják magukat, hogy a babért elnyerjék. Mint halljuk országos hírű úszók is jönnek a versenyre, mely eddigi megállapodások szerint augusztus 20-án, Szent István király ünnepén lesz.

Fedák Sári automobil balesete Nyitrán. Az aranyos Zsazsa kedden délután Budapestről neki indult az automobilján egy kis kirándulásra Vácra, de ott kedve kerekedett tovább menni, és kiszaladt Verőcére, s tovább Lévára. Szabad esteje lévén nem kellett Budapestre visszamennie, s így Szegedy Aida és Parniczky Jenő honvéd-főhadnagy utitársaival éjjelre Nyitrára jöttek. Szerdán reggelre indultak a „Hungaria” szállóból, hogy délután 2 órakor már Budapestben legyenek. Alig értek túl a városon, Felső-Köröskény község közelében egy takarmányos nagy szekér kocsisa bámulatában nem tért az országot oldalára, s az automobil egyik fele az árokba került, honnet kimozdulni nem bírt. Szerencsére nem történt nagyobb baj. Parniczky Jenő honvéd-főhadnagy Köröskényben beszólt Mérey Lajoshoz ennek néhány munkása segítségül ment, ásókkal az országot szelét leásták, s az automobil egy fél óra múlva már vigan robotgott tovább Komárom felé. A szabadítás munkája alatt a helyszínére sietett Mérey Lajos és családja, s a leányok néhány gyönyörű rózsaszállal kedveskedtek a legkedvesebb Kukorica Jancsinak.

Ki csinálták az egyházközpontot? A szabagkömüvesek bevallott lapja a „Kelet” referálván a magyar szabagkömüvesek egyik legutóbbi gyűléséről ismerteti Szathmári Mór ugyanott tartott előadását. „A szabagkömüveség és liberalizmusról.” A notarius szabagkömüves így nyilatkozik:

„Volt a magyar nemzet utóbbi életében egy korszak, melyet a szabadelvűség aranykorszakának

szoktak nevezni. Az az idő, amikor az egyházközpontok reformokért vívtak meg dicsőséges harcainkat. Nekünk szabagkömüveseknek volt részünk ezekben a harcokban. De hát, jóságos teremő Isten! Ki mondhatja azt, hogy ezekben az időkben azokat a reformokat csakugyan a nemzeti géniusz által sugált, a nemzeti érzés- és gondolatvilág forrásából fakadó tiszta szabadelvű törekvés teremtette meg? Hiszen mindenki tudja, hogy az egész egyházközpont egy véletlenségből, az ugynevezett elkeresztelési afférből pattant ki. Es azután hatalmas kérdéssé lett.”

Itt tehát az van mondva jegyzi meg az Alkotmány, hogy nem a liberalizmus, hanem a szabagkömüveség csinálta meg az átkos egyházközpontot. Es csak hatalmas okokból exponálta magát az ugynevezett liberális párt (sohase volt az!) az egyházközpontokért.

Nem kell itt az az egyházközpont se a magyarnak, se a németnek, se a katolikusnak, se a protestánsnak, sőt még Szathmári szerint a liberális pártnak sem, csak a szabagkömüveségnek.

Első debüt. Sebeők Sári opera énekesnő pünkösöd másodünnepén lép fel először a bécsi udvari operában „Norma”-ban. A művésznő hangja igen kellemes, amint ezt nagy közönségünk igen jól ismeri. Kívánjuk, hogy e magyar névnek dicsőséget szerezzen.

A törvényszék terméből. E hét folyamán a nyitrai kir. törvényszék vádlottak padján Abeles Bernát váci illetőségű volt érsekújvári divatárú kereskedő szerepelt, akit több rendbeli csalás, sikkasztás és váltóhamisítás büntette miatt vont felelősségre a bíróság. — Az itélő tanács Miklósy Arthur kir. törv. bíró tanácselnök valamint dr. Havel József és dr. Pazar Zoltán szavazó-bírákból alakult meg. A vádat Lopusny Ottó dr. kir. alügyész képviselte, míg a vádlottat Dr. Halasi Lipót ügyvéd védte. A jegyzőkönyv-vezetésével Chmielovszky kir. törv. aljegyző biztatott meg. Hétfőn reggel kezdődött a tárgyalás és három napon keresztül szakadatlanul folyt a számtalan tanu kihallgatása. — Először a sikkasztási büntetést tárgyalták. Abeles ugyanis az utóbbi időben kétszerűnőkösködéssel foglalkozott. Ezen a réven azután kialsit Grünberger budapesti ékszerésztől mintegy kétezer korona ára ékszer és azt egyszerűen elsikkasztotta. Abeles azzal védekezett, hogy ő törlesztett is valamit az ékszer árából és a többit is szándékában van megtéríteni. Ezen ügyben gyorsan fejeztetvén be a bizonyítási eljárás, áttértek a második bűnügyre. Mint volt érsekújvári divatárúkereskedőt család bukás miatt vádolták hitelezői. Ebben tagadással iparkodott védekezni, de a tanúk egyöntetű vallomása minden védekezést megcáfolt. A legérdekesebb volt mindezek között a váltóhamisítás bünteték tárgyalása. Abeles ugyanis nem kevesebb, mint 18 váltót hamisított különböző hitelkéne egyének aláírásával. Valamennyi tanu ellene vallott. Valamennyi bűnjeles váltóról tagadta, hogy ő hamisította volna. Hanem mikor nagyon sarokba szorították, egyes váltók aláírását ajánlák és egyik sógorának imputálta. — Habár a büntetést a tanúk vallomása folytán teljes bizonyítást nyert, a tárgyalás nem volt befejezhető, illetve még ítélet nem volt hozható, mert irászakértők véleményére és újabb bűnjeles váltók beszerzésére van még szükség. Ezért az újabb tárgyalást f. hó 30-ára tűzték ki.

Hölgyek mint történetkutatók. Egyik nyitrai nyilvános könyvtárba a minap beállt két elegáns nő. A könyvtáros dolgozó szobája, mely rendesen prózai dohány szaggal van tele egyszerre keleti ylang-ylang illattól áradoz. A könyvtáros udvarianis elebe meg a suhógó se-lyembe öltözött látogatóknak és kérdi, mivel lehetne szolgálatukra. Az idegenek bemutatják magukat. En N. N-né vagyok, ez meg a sógornőm. Genealogiai táblákat szeretnénk nézni a magyar nemesi családokról. — Eddig ilyeneket csak olyan urak kerestek, kik kámarások akarnak lenni, nagy pedig valami örökséget perelnek egy távoli rokon után. Minővel szolgálhatok, kérdi a könyvtáros. Talán Werthner régi magyar nemzetiségek vagy a Nagy Ivan „Magyarország családai”, végül elebe teszi a „Főrangú családok” meg a „Magyar nemzetiségi zsebkönyv” című legújabb munkát. Miután céltalanul lapozgattak mindegyikben végre nagy diadallal felkapták ez utóbbit. — Szabad ezt egy napra haza vinnünk, holnap vissza küldöm? — Mért ne, megbízható egyéneknek rövid időre szívesen kiadom kölcsön, — mondá a könyvtáros. És mi célból van szükségük e könyvre veté hozzá. — Csak megnézni akarom X. barátnőmnek svaraufvász, hogy — hány éves!

A „nyitrimegyei tanítóegyesület“

galgóczi, póstyéni és vágyhelyi egyesült járásköre folyó június hó 21-én szerdán d. e. 10 órakor kezdődőleg Galgócra a m. kir. all. polg. fiú- és leányiskola rajztermében gyűlést tart, melyre a tagokat, a három járás összes tanítóit, a tanügybarátait és az érdeklődőket meghívja az elnök. A tárgysorozatból kiemeljük a következőket. „Részletes tervezet a magyar helyesírás tanításához a nem magyar ajkú népiskolákban.“ Előadja Föti Bernát. — Vitatétel a tankötelezettségnek a 7 éves korban való kezdeteről. Bevezeti az elnök. — „A magyar nyelv tanítása a népiskola I. osztályában.“ Elméleti ismertetés után az elért évi tanítási eredményt osztályával bemutatja: Erdélyi Sándor. — „A női kézimunka tanítása a népiskola II., III. és IV. osztályaiban.“ Kiállítással kapcsolatban ismerteti és az elért évi eredményt bemutatja: Belláné Breuer Irma.

Megvadult lovak.

Szerdán f hó 7-én a Piarista-utcában állott meg Takács köröskényi földbirtokos fogata. A kocsis lezárt a bakról és bement egy házba. A lovak ezen idő alatt valamitől megijedve megbokrosodtak és egyenesen az Andrásdomb felé rohanva a kocsit és szerszámot erősen megrongálták. Az Andrásdombon nagy nehezen sikerült néhány embernek a lovakat megfékezni. Szerencsére azonban a tulajdonos anyagi káran kívül senkiben és semmiben kár nem esett.

A lakácsi kirándulás.

Egy kis leány írta a következőket: Az elemisták jó kedvét megirigyeltük mi a felsőbb lányok és azért mi is egy igen sikerült kirándulást rendeztünk Lakácsra. Leírom, de csak röviden, mert sokat kell tanulni. F. hó 5-én reggel 6 órakor már mind a zárdában voltunk, és bizony álmosan indultunk az állomás felé, hogy a reggeli vonattal elinduljunk Andácsra, ahonnan Lakácsra megyünk. A jó kedv elérte tetőpontját, mikor a mocsónoki cigánybanda kapitánya — Skreko — csés jőreggelt kívánva elkezdte húzni a talpaló való nótákat. Sűrűtünk-forgottunk, volt ott csárdás, polka, boston, kékvők, francia-négyes és sok más táncnem; a sok tánc hátványozta a különben is jó étvágyunkat, és csak azt vettük észre, hogy a nagy pakkok, a miket a gondos mamák összecsomagoltak, egyszerűen csak üresek. Az egész multságba, mikor legjavában folyt beleceppent a szomorúság, már fel hatkor kellett ott hagyni azt a szép lakácsi erdőt, ahol oly kellemes perceket töltöttünk. De bizony indulni kellett mert az a fekete masina várni nem akart, s így már fél 8-kor hazakerültünk. A vasuton hazamenet összebeszélünk, hogy ha lesz majálisunk, elmegyünk az igazgató úrhoz és szépen fogjuk kérni, hogy jövőre legalább 2 majálisi rendezzen, mert kirándulni kellemes.

Gomba mérgezés.

Általánossá vált az a panasz, hogy a piacon alig vehet az ember ezidén gombát. Csak nagy ritkán hoznak a falusiak egy keveset és az is méregdrága. No hát az utóbbi napokban bebizonyult, hogy nem csak az ára „méreg“, hanem maga a gomba is mérges. Két nyitrai család ugyanis a múlt napokban súlyosabb természetű mérgezésben betegedett meg a gomba élvezetétől. Szerencsére azonban a gyors orvosi segítség minden további bajt eltávolított.

Megőrült éjjel a templomban.

Niksch Józsefné, tonovei (Roszina mellett Trencs. m.) lakosnő bús házi körülményeiben sokszor járt imádkozni a községi temető mellett levő régi fatemplomba. A múlt hó végével véletlenül reá zárták a templom ajtaját s csak a következő napon jöttek nyomára. Ott feküdt összekulcsolt kézzel a kövezen, közel a gyász istenitiszteletnél használatni szokott koporsóhoz. A szegény nőt, mint elmebeteget, Egerbe szállították. A templomban töltött ajzaka megörjéttette.

Balesetek Zsolna vidékén.

A zsolnai posztógyárban f. hó 9-én a reggeli órákban tűz ütött ki, a mely egy jelentetelen tárggyakkal telt raktárt pusztított el. — F. hó 7-én délutáni 5 órakor nagy felhőszakadás volt a rajeci völgyben. Különösen Rajecfürdő, Sztranzské, Kunyerád, Kunfalva községek határában jelentékeny a kár. A vetés talajestul lemosatott, sőt az ár kovácsmühelyet és pajtát is elsodort. — Liethav-Lúcskán f. hó 8-ára következő éjjel tűz támadt, mely két parasztkunyhót pusztított el.

Uj hetilap. Trencsén-Teplicen a fürdő idény alatt egy heti lapot szerkesztenek, a szerkesztőség élén Baross Jusztai országgyűlési képviselő áll, Magyar és német nyelven van szerkesztve, de a vendégek iránt való tekintetből lengyel nevű cikkei is lesznek.

A zsolnai cellulose-gyár. nagy arányú telepéte mult heten kezdtek építeni, miután a zsolnai posztógyár vizjogi szempontból fölhozott ellenvetései elintézve lettek. Az új gyári telep ott épül a volt sóház alján, közel a kassa-oderbergi vasuti vonal vashidjához és külön szárnyvonallal lesz összekötve a fővonallal.

Póstyén fürdő látogatóinak száma rohamosan emelkedik. E hó 8-án kiadott s hozzánk beküldött utolsó névjegyzék szerint az összes fürdővendégek száma 2109. Az utóbbi napokban átlag 100 új fürdővendég érkezik naponként. A vendégek között van gr. Csáky Károly, váci püspök Balás Lajos praelatussal, kik a parkvillában vannak szállva. Nyitráról ott van Riszner Károly ügyvéd nejével, Bpestről Hegyi Aranka színművésznő stb. Egyébként London, Berlin, Boroszló, Varsó Kiel, Hamburg nevekkel elég gyakran találkozunk a vendégek illetőségi rubrikájában. Jele, hogy a nagyvárosok lakói sincsenek mentve a — köszvénytől.

Halálos vasuti elgázolás. F. hó 6-án éjjel 12 órakor az 1406. számú gyorsvonat Hricsó trencsénmegyei községnél a 99-ik számú őrbázmelletti országuton elgázolta Ehrenreich Armin hricsói szatócs kocsisát és lovait. A száguldó gyorsvonat elütötte az egyik lovat, az rögtön kiszervezett, a másik lovat és a kocsist a vasparipa magával ragadta és 300 méter távolságra vonszolta a gyorsvonat ekkor megállt, s azt veszik észre, hogy az ütköző tányér átütötte a ló hasát, és így vonszolta magával a mozdony, a kocsist pedig a mozdony alatt találták halva. 3 kerék ment át rajta és csak egyik karját szakította el. Kit terhel a felelősség, azt a vizsgálat fogja kideríteni.

Vármegyei telephon. Barsvármegye területén törvényhatósági távbeszélő hálózat fog létesíteni, mely egyelőre: Aranyosmaróth, Oszlány, Verebély, Garamszentbenedek, Visnye, Garamszentkereszt, Körmöcbánya, Léva és Újbánya központokat foglalja magába. Azok a magánfelek, kik a létesítendő telephonhálózat előfizetői közé belépni ohajtanak, ezt a szándékukat jelentsék be folyó hó 9-ig — szóval vagy írásban — a helybeli m. kir. posta és távirda hivatalnál, a hol egyuttal az előfizetéssel járó terhekről is felvilágosítást nyerhetnek. — És a nyitrai mikor?

Lélekjelenlét. Paskievics orosz tábornok midőn 1831-ben ostromolta Varsót, sehogy sem volt megelegetve egyik ágyútegevel, mely majdnem minden eredmény nélkül lötte a kartácsot. Paskievics mérgeben lóra kap és oda vágta az üteghez s dühösen ráival az üteg mellett álló tisztekre: — Ki az a számar, aki itt parancsnok? — Én vagyok a parancsnok — mondá egy százados előre lépve. — A maga lövöldözése nem ér semmit. Magát le fogom fokozni. Érti? — Kegyelmes uram, a lövegek rosszak; egyik sem akar felrobbanni. Én nem tehetek róla, ha ilyen lövegeket küldenek az üteghez, — mondá a kapitány egészen elhalványodva. — Igen, azt minden ökör mondhatná, pattogott a generális. A saját éhletlenségét most a lövegekre akarja hárítani. Le fogom fokozni. — Az elkeseredett kapitány ekkor felkap egy kartácsot, s mielőtt Paskievics még csak felocsudnék, meg gyújtja a gyujtószinórt, s két marokra fogva a löveget oda tartja a tábornok orra elé: — Méltóztassék meggyőződni a saját szemével, kegyelmes uram, mondá a kapitány, hogy a löveg rossz, nem fog felrobbanni. — A tábornok megdöbbsent e vakmerőségre, s önkénytelen is hátrakapta a fejét. De e pillanatban már ugy sem tehetett semmit, azért szivdobogva nézte a füstölgő zsinórt. Ez sustergett, sziporkázott egy darabig, mignem egyszerre — kialudt. — Látom, hogy nem ön a hibás, mondá végre megkönnyebbülve a tábornok,

de azért nem szükséges mindjárt oly kézzelfoghatón bizonyítani az ártatlanságát, mert hátha véletlenül nem lett volna igaz!

A közönség köréből.

A „Nyitrai Hirlap“ 22. számában egy nyitrai névtelen edes hazai nyelvünk szellemével meg nem egyeztethető stílusban nem áttall oly vakmerő támadást közölni, amelyből valósággal kirí ép a névtelen részéről az a felekezeti elfogultság, amelylyel engem vádolni merészelt. Szegény hazai nyelvünk mit vétettél ennek a felekezeti elfogulatlan névtelenségnek!?

Én hízegés nélkül mondhatom, tanítványaim valláskülönbség nélkül őszinte szeretettel ragaszkodnak hozzám, akiknek ártatlan lelkebe a Krisztusi örök szeretetet az emberek iránt mélyen belotani igyekeztem. Azon incidens, amelylyel hazafias felbuzdulásomban az egyik zsidó tanítványomat ok nélküli mosolygásáért jogosan megintetem, az nem tartozik a felekezeti elfogulatlan névtelen fóruma elé. Nem tettem azt olyan minősíthetetlen durva szavakkal, mint a milyeneket nekem tulajdonit az intézet valláserkölcsei és hazafias nevelésén búsongó felekezeti elfogulatlan névtelen, hanem igenis lángoló és a körülményekkel meg nem alkuvó tántoríthatlan hazaszereteteimből kifolyólag — illendőbben. Meg vagyok győződve, hogy a felekezeti elfogultság vádjá ép azok részéről szokott történni, akik a mi legszentebb vallásunkat büntetlenül a csapszékekben és ehhez hasonló helyeken gúnyolni szokták. A névtelen privigyei dicsősége herosztra teszi, akiknek további névtelen kirohanásaira valaszom ez: Sutor ne ultra crepidam!

Privigye, 1905. június 6.

Hazafias üdvözléssel
Hajós Ede,
kegy.-rendi áldozó pap, gimn. tanár.

CSARNOK

Adatok a nyitrai papnövelde történetéhez.

(Folytatás.)

A theologiai két tanfolyamnak négyre történt osztása a dolog természetéből kifolyólag nem minden nehézség nélkül történt s megeseit, hogy egy osztály egy és ugyanazon tárgyat két évig hallgatott; és csak harmadik évben sikerült vizsgazökkenni a rendes kerékvágásba. De a növendékek felette csekély száma, (egy tanfolyamon volt 3.) nem tette indokolttá változtatni azon gyakorlaton, melyet már egy évszázad szentesített, miért is Roskoványi az 1861/2. tanévben papnevelési szempontok által is vezéreltetve, visszatért ismét a régi — összevont — rendszerhez, mi a rendnek nem csekély megzavarásával járt, ugy, hogy pl. az egyház történelmet a következő (1862/3.) tanévben a hittanhallgatók mind a négy osztálya egyszerre hallgatta. Egyuttal ugyanakkor elrendelte, hogy a bölcsészethallgató növendékek újra a papnöveldeben hallgassák az előadásokat. Egyuttal 1862-ben mellőztetett a több, mint 3 évtized óta előadott architectura civilis és a mezőgazdaságtan és a bölcsészett hallgatóinak csaknem teljesen azonos tárgyakat irt elő Roskoványi püspök, mint a gimnáziumban voltak, hogy növendékei érettségi vizsgálatot is tehessenek. A tannyelv azonban a bölcsészeti tanfolyamon is a latin maradt. A hittani karon pedig 1861-ben lett megállapítva a mostani theologiai rendszer. A bölcsészeti tanfolyam hallgatói osztóztettek, hogy tegyék le az érettségi vizsgát, és 1863-ban történik először, hogy ezen intézet növendékei érettségire jelentkeznek. S ezen időtől kezdve a II. éves bölcsészethallgatók közül mindig jelentkeztek érettségi vizsgára többen, mignem az 1888-ban megnyitott kisebb papnövelde lehetővé tette, hogy a növendékek, kik

amugy is a gimnáziumba járnak, valamennyien érettségi vizsgára köteleztesenek.

Ugyanezen évben jelentkeznek a sz. ferenc-rend növendékei, mint a papnöveldei előadások hallgatói, még pedig mostantól fogva állandóan egész 1872-ig, részint a hittani, részint pedig a bölcsészeti kurzust látogatva. Tizenhat esztendő múlva 1888-ban rövid időre ismét megjelennek a papnövelde hallgatói között.

Történeti vázlatunk voltaképen 1867-ig terjed. A papnöveldeben divó erkölcsi életrendet, tanulmányi berendezését és anyagi viszonyait másutt találja még az olvasó, csak annyit akarunk itt kiemelni, hogy Roskoványi püspök az ő irodalmi Monumenta mellett még valóságos kőmonumentumot is emelt nevének, amennyiben 1877-ben fejedelmi bőkezűséggel a papnövelde város legszebb épületévé alakította. Felelőként az alsó városra néző új déli szárnyat, részben egészen alapostul, részben pedig (a szárny két végén) a regibb idő óta feálló első emeletre még egy másikat emelt.

A boldog emlékü főpáztort részben az is indította a nagyszabású építkezésre, hogy páratlan könyvtárát, valamint a régi egyházmegyei könyvtárt nem tudván hova elhelyezni, lefoglalta számára a növendékek egynevezett nagy muzeumát, valamint nagy hálótermét, míg a papnövelde ifjuságuk a jelen, kényelmes, világos és kedvező fekvésű déli szárnyat építette, úgy, hogy ezeknek épenséggel nincs okuk panaszkodni a csere miatt.

Az épületnek tervét Schmidt, a híres bécsi dómépítész és Lippert lovag, primási építész készítették. A palotaszzerű déli szárny hossza 57 méter és közepén két előszökelessel, magas pillérekkel, korinthusi oszlopfelvezetekkel. Ezen kőburkolatba egy építészeti gyöngy van foglalva s ez a renaissance izlésben épült kápolna. 72 □-méter padlóterülettel. E kisdéd Istenháza díszet emeli a Geyling Károly, bécsi üvegfestő által festett ablakoltárkép, mely szent Lászlót, az intézet védszentjét ábrázolja, a mint a szabólesi zsinaton az egyház érdekében törvénykezik; kezében egy okmányt, mely a nevezett zsinat 6. canonját tartalmazza: „Siquis Presbyterum res Ecclesiae ad propria loca duxerit et ibi vendiderit: tripliciter Ecclesiae restituit.” A kép magassága 4 1/2 méter, szélessége 2 1/2 méter s ezen festett üvegen nyeri a kápolna egyedüli világosságát is.

A papnövelde építése Roskoványi püspök sajátkezű feljegyzései szerint a felette célszerű könyvtárral együtt 1876—78-ig 156,039 frtba került. Azonkívül a kápolnára utólagosan 1879-ben Roskoványi 1616 frtot adott, majd 1880-ban a papnövelde alapját 9674 frttal gazdagította, úgy hogy a későbbi kisebb adományokkal együtt Roskoványi Ágoston a papnövelde és könyvtárra több mint 170.000 frtot fordított.

A nagy püspök teste a katedrálisban van eltemetve, lelke, szelleme pedig a papnöveldeben és a könyvtárban él.

Végül, mielőtt befejeznék vázlatunkat, nem mulaszthatjuk el megemlíteni, hogy Roskoványi püspök elődjének, Palugyaynak a kispapneveldeire vonatkozó tervét szintén valósította, habár csak részben is. T. i. a Palugyay által e célra hagyományozott 124,530 forintból (5%, 4 1/2%, 3% és 2 1/2% állami kötvényekben) 5106 frt 30 kr. értékű részvények és sorsjegyekben. — Ezen tőke kamatainak tőkésítése által felszaporodott 1888-ig (az intézet megnyitásakor) 291,353 frt 64 kr-ért felépítette a mostani küsszemináriumot; illetőleg a püspöki jószágigazgatóságnak épült házat 60,000 forintért eladta a Palugyay-alapnak és 1888-ban megnyitotta az V—VIII. osztályt magában foglaló intézetet, melynek vezetését a katolikus mozgalmakban fáradni nem tudó Markovics Jánosra bízta.

Roskoványi püspök ezen intézetnek is nagy lelkü jótévedője volt, amennyiben az épület ugyancsak a főpásztor sajátkezű feljegyzései szerint még a vételáron felül 23298 frtba került, melyet elengedett a Palugyay-alapnak s így joggal és méltán a küsszeminárium alapítótársának nevezhető.

Üzlet-átvétel.

Van szerencsém Nyitra és vidéke t. közönségének szíves tudomására hozni, hogy **Nyitrán, Frankl Zsigmond-féle 50 év óta fenálló** és jó hírnévnek örvendő dusan felszerelt

butorkereskedést

a fent említett tulajdonos elhalálása folytán átvettem és azt az eddigi helyen (**vármegye-utca**) folytatni fogom.

Midőn az igen tisztelt közönséget értesítem, arra kérem, hogy a cég iránt tanúsított eddigi bizalmat részemre fentartani méltóztassék, egyúttal ajánlom a legszolidabb kivitelű

szalon-, háló-, ebédlő-, irodai butoraimat,

valamint **utazó-, virág-állvány-, kézi-, szálló- és gyümölcs-kosarakat;**

továbbá saját műhelyemben készült izléses

kárpitos munkáimat

a legjutányosabb árak mellett.

Maradok kiváló tisztelettel
Raffmann Mór,
mint Frankl Zsigmond utóda.

Kitünő

minőségű

„Togo“

száj- és fogviz a fogak ápolására, jobbat nem ajánlhatunk.

Egyszeri próba meggyőz mindenkit. Használati utasítás mellékelve.

Kapható: EINCZINGER JÓZSEF és TSA fűszerkereskedésében Nyitrán.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szabadalmazott viharmentes

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR
Kronsteiner Károly Bécs III., Haupstr. 120.

(saját házában.)

Kívánatra ingyen próba, mintakönyv prospektus.

Kronsteiner-féle új zománcozott **Homlokzat-festéke** hatóságilag védve. Ötven különböző minta, vízzel keverhető, mosható, viharmentes, tűzálló, zománcozott, csak egyszerű mázolás. Jobb, mint az olajfesték. Ezek során szállítja cs. és kir. uradalmak, katonai- és civilintézeteknek, vasutaknak stb. **Minden résztvevő kiállításon első díjjal jutalmazva.** Legelősebb festék homlokzatokra, belterületre, különösen iskolák, kórházak, templomok, kaszárnyákhoz stb. és mindenféle más tárgyhöz. **Egy négyzetméter ára 5 fillér.** Meglehető eredmény. **Homlokzat-festék** viharmentes, mérszben oldható, 49 minta olajfestékkel azonos. Klgr.-ja **24 fillértől** feljebb. 8—15.

ÚJ ÜZLET! Guttmann Samuel **ÚJ ÜZLET!**

*** Nyitrán, Tóth Vilmos utca 10. szám. ***

Kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhák
óriási választékban a legjutányosabb áron kaphatók.

**200 hectl. zöld-fehér,
70 hectl. Schiller**

hegyi boraim 34 koronáért
hectoliterje eladó.

Legkisebb vétel 10 hectoliter.

Készpénzfizetés mellett a pincém-
ben átvehető.

Grósz Ferenc,

1—2

szőlőbirtokos

Esztergomban,

Kossuth Lajos utca 506.

Gyönyörű fehér

arcbőrt

el lehet érni a világhírű Hajós-féle

aradi ibolya-crème

használatával.

Szeplő, májfolt, bibircs, bőrvörösség

és mindennemű arctisztalanságot varázsszerűen eltüntet.

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon

aranyérmekkel és díszoklevéllel kitüntetve.

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill. Ibolya-hőlgypor fe-

hér, rózsaszínű krém színben doboza 1 K. 20 fill.

Ibolya-tej (Eau de Violette de Hajós) 1 korona.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól!!

A bevásárlásnál csakis HAJÓS-féle készítményeket

tessek kérni és elfogadni.

Kapható a készítő és felfalálónál: 6—10

Hajós Árpád gyógyszer-tárában

Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

Nyitrai főraktár:

Kubányi István drogueria Városháztér.

LEGJOBB PADLÓ-LAKK

WEYRAUCH CHR. és TÁRSA
szagtalan és gyorsan száradó

**TÜKÖRFÉNYES
PADLÓ-FÉNYMÁZA.**

Tartósága pedig minden
más gyártmányt messze
túlezárnyal, ugyane gyár

**BOROSTYÁN
PADLÓ-LAKKJA.**

Minden színben a leg-
olcsóbb áron.

Kapható:

CSERNYÁK ISTVÁN FIA
fűszer-, festék, csemege és
borkereskedőnél Nyitrán.

Rapidol szabadalmazott fémtisztítószer
egyedüli elárúsítása

Minden időben friss töltésű kü- és bel-
földi ásványvizek raktára.

Vidéki megrendeléseknél ingyen csomagolással.

Nyitrai Iparbank mint részvénytársaság.

Meghívó!

A „Nyitrai Iparbank mint részvénytársaság“
t. részvényeseit a f. évi június 25-én délelőtt
fél 10 órakor az intézet helyiségeiben tartandó
rendkívüli közgyűlésre
ezennel tisztelettel meghívjuk.

Napirend:

Egy felügyelő-bizottsági rendes-, és egy
póttag választása.

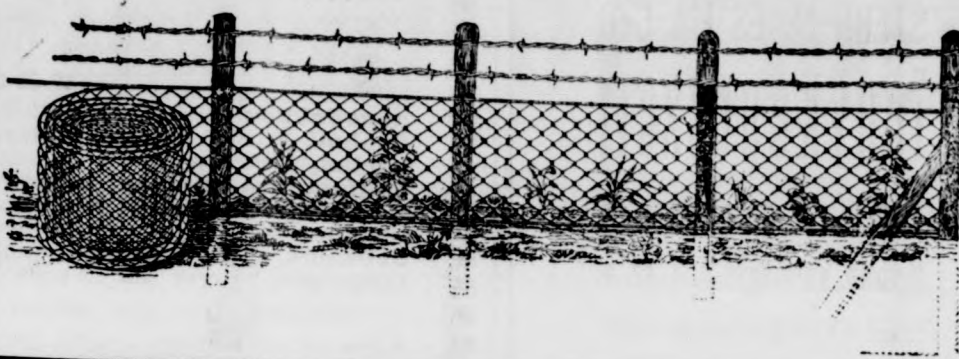
Nyitrán. 1905. június hó 8-án.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból.

16. §. A szavazati jog gyakorlására szükséges,
hogy a részvények az összes le nem járt szelvényekkel
együtt a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal az intézet
pénztáránál elismervény mellett letétesse, mely el-
ismervény a közgyűlésen való megjelenésre jogosít.
Egy részvény birtoklása a közgyűlésen jogot ad
egy szavazatra, azonban senki sem gyakorolhat 10 sza-
vazatnál többet, sem saját nevében, sem mint meg-
hatalmazott.

PÁZMÁNDI JÓZSEF kerítés-, sodrony-
fonó- és szövőipar
NYITRÁN, TÓTH VILMOS UTCA 32. SZÁM.

Saját készítményű gépfonatok vadas kertek, szőlők,
gazdasági épületek, kerti pavillonok, folyosók, és baromfi ketrecek stb.
bekerítésére. Gyep- és virág-díszkerítések, vasajtók,
kapuk, ablakrácszatok stb. Föld-, kavics- és kőszén-
áthányó rosták. — Rezesített acél-matracfonatok.
Réz- és vassodrony-szövetek és fonatok gazdasági célokra, úgy-
szintén kék és zöld sodronyból ablak légy-szövetek, valamint
dobok és dobbőrök készítése.

MC. GORMICK HARVESTING MACHINE COMPANY

(Chicagói aratógép.)

KNECHT E. J., igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Katalogusok
ingyen és bérmentve.

Felvilágosításokkal
készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kéveköttőgép, „Daisy“ marokrakó aratógép, fókaszálógép, szénagyűjtő
gereblye és „Manila“ kéveköttőfonál gyártmányai. Amerikai tárczás boronák, rugós
boronák, cultivátorok, szénaforgatók, kukorica-vetőgépek.

Vezérképviselő: Verő Sándor, Nyitra.

14-16

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kaintot

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23-24%
kénsavas káli tartalommal.

szavatolt 40% tiszta káli = 74-76%
kénsavas káli tartalommal.

KOVASAVAS KÁLIT (dohánytrágyázásra) továbbá

mindennemű egyéb **mütrágyaféléket**, azonkívül

Rézgálicot (98-99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban
szállít a

„HUNGÁRIA“ mütrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.

STERN M. ÉS FIA CÉG
fényképészeti
műterme
Nyitrán, Vármegye-u. 3. sz. a.
≡ megnyilt. ≡

Alapított 1859-ben.

Alapított 1859-ben.

Linkenberg József mint utóda Winterstein Zsigmond vaskereskedőnek.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani dúsan berendezett raktáramat, hol minden szakmába vágó **vas és festék árúk, angollakkok** kocsigyártók, asztalosok, továbbá építőmesterek részére; **valódi Asphalt és elszigetelő lemezek, gipsz, cement, carbolineum, carbol, kátrány, festők és mázolóok részére mindennemű szárazpor és olajfestékek, kencék, terpentin, denaturált szesz;** gazdaságok részére **kész teherkocsi festék** minden színben, mely csaknem nélkülözhetetlen, megóvjaa a kocsit a korai rothadástól, „Torotte“-féle **gépzsir** (Consistent) **dobsinek, dobfogak, csavarok, gépalkatrészek,** valódi Winter-féle **tengelyek, Steyer sin és patkóvasak, eke alkatrészek** stb. kaphatók.

Minden áru oly lelkiismeretes ár mellett lesz számítva, mely ár versenyen kívüli, kívánatra árlapot bérmentve küldök.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve vagyok

mély tisztelettel Linkenberg József,

vaskereskedő

Pár-utca 22. szám.

12-15

Uj üzlet!

GUTTMANN SÁMUEL
NYITRA, TÓTH VILMOS UTCA 10. SZÁM.

Uj üzlet!

GUTTMANN SÁMUEL
NYITRA, TÓTH VILMOS UTCA 10. SZÁM.

Kérem egy szóra!

Olvassa el az itt felsoroltakat:

kész férfi-, fiu- és gyermekruha-üzletet

nyitottam, hol a legjobb és legfinomabb kiállítású, minden idénynek megfelelő ruhák óriási választékban mindig raktáron lesznek. Minden kényes izlést kielégítő, a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő ruhák a legjutányosabb áron nálam kaphatók **szabott árak** mellett. Minden egyes darabon az ár fel van tüntetve, úgy hogy a vevők túlfizetésnek nincsenek kitéve, sem pedig alkudozással terhelve. Minden tőlem vett ruha általam szigorúan vizsgálat alá lesz véve, úgy hogy minden tekintetben meg kell hogy feleljen. Kérem erről meggyőződést szerezni és becses látogatásával megtisztelni. Készséggel megmutatom a legújabb divat szerint készített ruhákat minden vételkötelezettség nélkül.

Főtörekvésem a t. vevőim bizalmát kiérdemelni.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a helybeli és vidéki nagyérdemű közönséget, hogy Nyitrán Tóth Vilmos u. 10. a. egy

Guttmann Sámuel,
kész férfi-, fiu- és gyermekruha-kereskedő.

16-20

Kiváló tisztelettel

GUTTMANN SÁMUEL
NYITRA, TÓTH VILMOS UTCA 10. SZÁM.

Uj üzlet!

GUTTMANN SÁMUEL
NYITRA, TÓTH VILMOS UTCA 10. SZÁM.

Uj üzlet!

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

Huszár István könyvnyomdája Nyitrán.